

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 7 september 2023
betreft Beslissing op bezwaarschrift inzake Woo-verzoek *Fondsen in beeld*

Geachte ■■■■■■■■■■,

Bij e-mail van 7 april 2023 heeft u met een beroep op de Wet open overheid (Woo) gevraagd om openbaarmaking van de presentatie 'Fondsen in beeld', die de Algemene Rekenkamer op 28 maart 2023 heeft gegeven aan de Eerste Kamercommissies voor Financiën (FIN) en Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV).

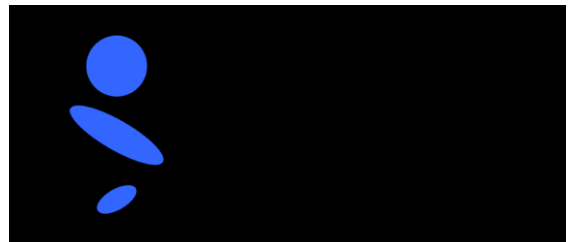
Op 11 april 2023 heeft de Algemene Rekenkamer de ontvangst van uw Woo-verzoek in de brief met kenmerk 23002008 R/DSTAF/BCI bevestigd. Naar aanleiding van uw verzoek heb ik de presentatie 'Fondsen in beeld' beoordeeld aan de hand van het wettelijk kader.

Bij besluit van 4 mei 2023 met kenmerk 23002308 R/DSTAF/BCI heeft de Algemene Rekenkamer uw Woo-verzoek vervolgens afgewezen. Bij brief van 13 juni 2023, ontvangen op 15 juni 2023, heeft u hiertegen bezwaar gemaakt. De ontvangst van uw bezwaarschrift is per e-mail van 20 juni 2023 met kenmerk 23003534 bevestigd.

De datum van de hoorzitting is in overleg met u vastgesteld. Op 12 juli 2023 vond de hoorzitting plaats op de locatie van de Algemene Rekenkamer. Voor de samenstelling van de ambtelijke hoorcommissie en het verhandelde ter zitting verwijs ik naar het verslag van deze hoorzitting en het advies van de ambtelijke hoorcommissie. Het advies en het verslag zijn als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

BRIEF

Wettelijk kader

De Algemene Rekenkamer onderzoekt of de rijksoverheid publiek geld zinnig, zuinig en zorgvuldig uitgeeft. De door de Algemene Rekenkamer onderzochte organisaties zijn verplicht volledig mee te werken aan onderzoek en alle informatie te verschaffen. Om haar (grond)wettelijke onderzoekstaak te kunnen uitoefenen heeft de Algemene Rekenkamer daarom vergaande bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn vastgelegd in de Comptabiliteitswet 2016 (CW 2016).

Sinds 1 mei 2022 valt de Algemene Rekenkamer onder de Woo. Voor die datum was de Algemene Rekenkamer uitgezonderd van de Wet openbaarheid van bestuur.

Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat de wetgever vond dat de Algemene Rekenkamer voor inwerkingtreding van de Woo al transparant werkte en haar werk op gelijke wijze moest voortzetten als zij onder de Woo kwam te vallen.¹ Vanuit die gedachte is de CW 2016 met inwerkingtreding van de Woo gewijzigd. Hoofdstuk 7, paragraaf 5, van de CW 2016 geeft sindsdien een uitputtend kader (zie ook de bijlage bij de Woo in combinatie met artikel 8.8 Woo) voor de afhandeling van Woo-verzoeken.

Artikel 7.41, lid 1 CW 2016 bepaalt dat bij de Algemene Rekenkamer berustende informatie openbaar is, tenzij:

1° een van de uitzonderingen van de artikelen 5.1 of 5.2 van de Wet open overheid aan de orde is, of

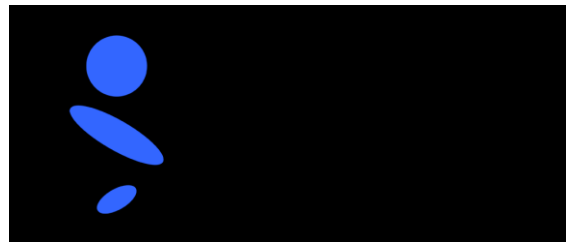
2° de Algemene Rekenkamer de informatie in het kader van haar wettelijke taakuitoefening heeft verzameld.

Bij het werk van de Algemene Rekenkamer hoort ook de nodige vertrouwelijkheid. In dat licht moet artikel 7.41 van de CW 2016 ook worden gelezen.

Beoogd is in expliciete geheimhouding te voorzien daar waar informatie onder de Algemene Rekenkamer berust die samenhangt met de 'wettelijke taakuitoefening'. Daaronder wordt zowel de onderzoekstaak van de Algemene Rekenkamer verstaan, als de ambtelijke en bestuurlijke verificatie van onderzoeksbevindingen en de informatie die bij de Algemene Rekenkamer berust vanwege haar wettelijke adviesrol van artikel 7.40 CW 2016.²

¹ Kamerstukken II 2015/16, 33 328, nr. 20, p. 6.

² Kamerstukken II 2015/16, 33 328, nr. 20, p. 6. Hier wordt nog gesproken van artikel 96 van de Comptabiliteitswet 2001.

Beoordeling van het bezwaar

Ik heb naar aanleiding van uw bezwaarschrift onderzocht of ik bij mijn eerdere besluit uw Woo-verzoek op juiste wijze aan de CW 2016 heb getoetst.

Ik licht hieronder toe wat mijn bevindingen zijn.

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting heeft u – samengevat - het volgende aangevoerd:

- a) Met het besluit om de presentatie 'Fondsen in beeld' niet openbaar te maken, handelt de Algemene Rekenkamer in strijd met haar belofte aan de Nederlandse samenleving van maximale transparantie.
- b) Onderzoeksrapporten met conclusies en bevindingen zijn volgens het eigen beleid van de Algemene Rekenkamer openbaar. De Algemene Rekenkamer behoort de presentatie 'Fondsen in beeld' op grond van dit beleid openbaar te maken.
- c) De Algemene Rekenkamer beroept zich ten onrechte op de uitzonderingsgrond zoals opgenomen in artikel 5.1, lid 2, onder i, van de Woo: het goed functioneren van de Staat. Het Woo-verzoek betreft niet de uitlating van senatoren, maar de bevindingen en conclusies van de Algemene Rekenkamer die als input zijn gebruikt.
- d) Het lijkt het erop dat de Algemene Rekenkamer in de presentatie 'Fondsen in Beeld' een ander beeld schetst dan in eerder gepubliceerde rapporten.

Overwegingen n.a.v.de gronden van bezwaar en het verhandelde ter zitting

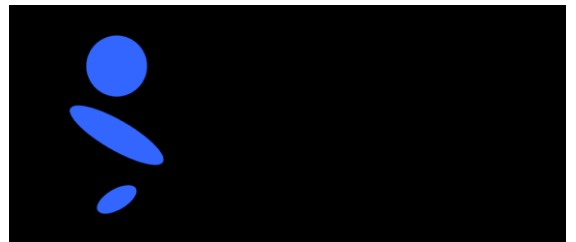
Ad a)

U stelt in uw bezwaarschrift dat het besluit om de presentatie 'Fondsen in beeld' niet openbaar te maken in strijd is met de belofte van maximale transparantie van de Algemene Rekenkamer.

De Algemene Rekenkamer hanteert bij haar publicaties het principe 'openbaar tenzij' en maakt vanuit dat principe veel informatie openbaar. Nieuwe onderzoekpublicaties maakt de Algemene Rekenkamer bijvoorbeeld altijd openbaar, tenzij er reden voor vertrouwelijkheid is. Ook artikel 7.41 CW 2016 stelt transparantie voorop.

Er zijn echter grenzen aan het principe van maximale transparantie.

Ook die volgen dwingend uit de CW 2016, zoals hiervoor uiteengezet bij de beschrijving van het wettelijk kader. De presentatie 'Fondsen in beeld' betreft informatie die is verzameld in het kader van de wettelijke taakuitoefening van de Algemene Rekenkamer. Gegeven de uitzonderingsgrond van artikel 7.41, lid 1, sub 2, van de CW 2016 is de presentatie niet openbaar.

Ad b)

U stelt in uw bezwaarschrift dat de presentatie 'Fondsen in beeld' conclusies en bevindingen van de Algemene Rekenkamer betreft en dat volgens het beleid van de Algemene Rekenkamer onderzoeksrapporten met conclusies en bevindingen openbaar zijn.

Bij een verzoek om informatie staat de inhoud van de bewuste informatie niet ter discussie. De vraag ligt enkel voor of de informatie openbaar kan worden gemaakt. Deze bezwaargrond kan dan ook niet leiden tot een ander besluit.

Hoe dat ook zij, de presentatie 'Fondsen in beeld' is geen onderzoeksrapport met conclusies en bevindingen. Het betreft een briefing met een *toelichting op* kennis en bevindingen van de Algemene Rekenkamer. Dit betreft informatie specifiek voor enkele Eerste Kamerleden, gedeeld in een besloten bijeenkomst. Deze bijeenkomst vond plaats op verzoek van de Eerste Kamer.

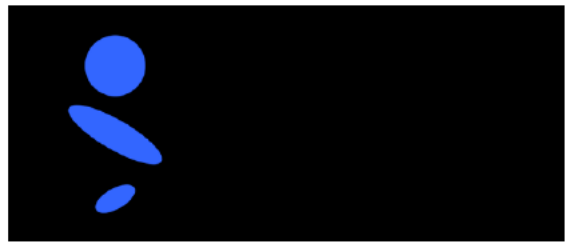
Ad c)

U merkt op in uw bezwaarschrift dat de redenering dat het openbaar maken van de presentatie 'Fondsen in beeld' schadelijk zou zijn voor het functioneren van de Algemene Rekenkamer, geen standhoudt.

Zoals tijdens de hoorzitting op 12 juli 2023 aan u is toegelicht en hiervoor uiteengezet bij de beschrijving van het wettelijk kader heeft de wetgever juist het goed functioneren van de Algemene Rekenkamer op het oog gehad door een bijzondere regeling op te nemen in artikel 7.41 lid 1 van de CW 2016. Daaruit volgt dwingend dat de uitzonderingen van artikel 5.1 en 5.2 van de Woo aan openbaarmaking in de weg kunnen staan. Daarnaast is bepaald dat informatie die in het kader van de wettelijke taakuitoefening is verzameld niet openbaar is.

In het besluit van 4 mei 2023 is de afwijzing van uw verzoek om openbaarmaking van de presentatie 'Fondsen in beeld' gebaseerd op sub 1 van artikel 7.41, lid 1, van de CW 2016 (ingevuld door artikel 5.1, lid 2, onder i, van de Woo).

In heroverweging kom ik tot de volgende conclusie. De presentatie 'Fondsen in beeld' ziet op een belangrijke taak van de Algemene Rekenkamer: het parlement voorzien van informatie. Deze taak is onlosmakelijk verbonden met de wettelijke taakuitoefening. Uit de parlementaire geschiedenis van de Woo leid ik af dat de wettelijke taakuitoefening van de Algemene Rekenkamer ruim wordt opgevat. Zoals tijdens de hoorzitting toegelicht, meen ik dan ook dat de uitzonderingsgrond van artikel 7.41, lid 1, sub 2 van de CW 2016 aan het niet verstrekken van de presentatie 'Fondsen in beeld' ten grondslag moet liggen.

De ambtelijke hoorcommissie heeft mij ook geadviseerd om uw bezwaarschrift ongegrond te verklaren en om de gevraagde presentatie niet openbaar te maken op grond van artikel 7.41 lid 1, sub 2 van de CW 2016. Het advies van de ambtelijke hoorcommissie treft u aan in de bijlage.

Ad d

U merkt op dat het erop lijkt dat de Algemene Rekenkamer een ander beeld heeft geschetst in de besloten briefing dan dat zij deed in eerdere onderzoeken.

Zoals al opgemerkt staat bij een informatieverzoek de inhoud van de informatie niet ter discussie. Deze bezwaargrond kan dan ook niet leiden tot een wijziging van het besluit dat wordt bestreden.

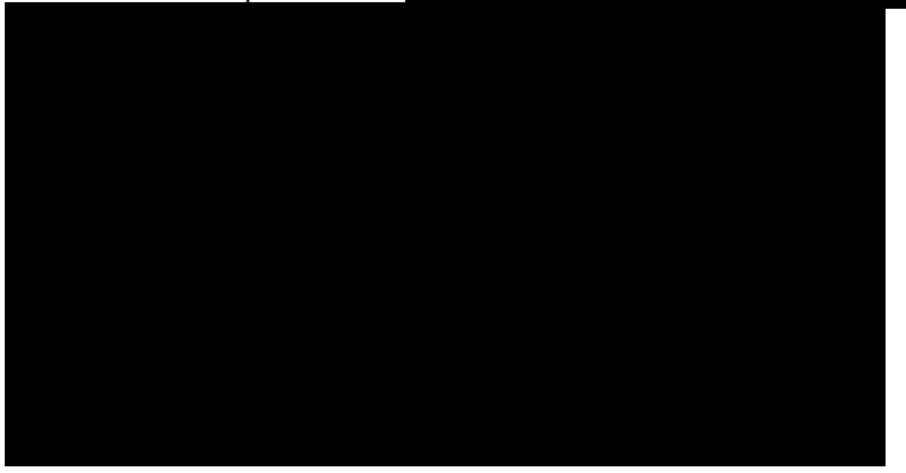
Hoe dat ook zij, tijdens de besloten briefing is ingegaan op een aantal onderzoeken die de Algemene Rekenkamer in de afgelopen jaren heeft gedaan naar (het functioneren van en de verantwoording over) fondsen van de rijksoverheid. Daarbij hebben wij ons vanzelfsprekend gebaseerd op de conclusies en bevindingen van de onderliggende rapporten en brieven. Daarbij zijn de rapporten in samenhang besproken, ontwikkelingen geschetst en de risico's die aan bepaalde aspecten van fondsen verbonden toegelicht.

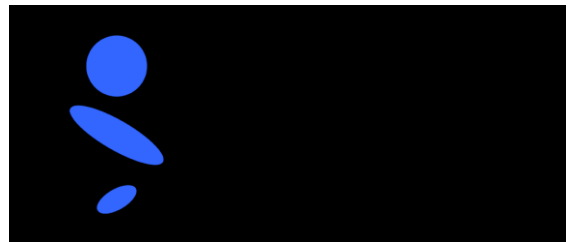
Besluit

Gelet op het voorgaande verklaar ik uw bezwaar ongegrond en handhaaf ik het bestreden besluit met een aanpassing van de motivering.

Op grond van artikel 7.41, lid 1 van de CW 2016 wordt de presentatie 'Fondsen in beeld' niet openbaar gemaakt. De grondslag hiervoor wordt gevonden in sub 2: *de Algemene Rekenkamer heeft de informatie in het kader van haar wettelijke taakuitoefening verzameld.*

Heeft u vragen over deze beslissing op uw bezwaarschrift, dan kunt u contact opnemen met

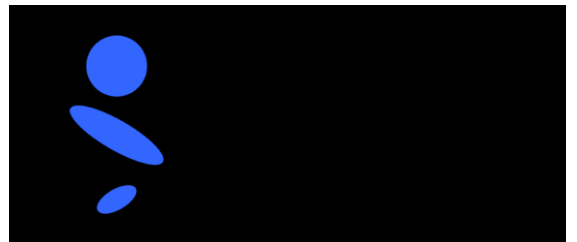
Niet eens met deze beschikking?

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied waarin u uw woonplaats in Nederland heeft. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden aan de rechtbank worden gestuurd. U kunt ook digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nf/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6: 5 van de Awb zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust. Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.

Bijlagen:

- (1) Advies van de ambtelijke hoorcommissie**
- (2) Verslag hoorzitting Fondsen in Beeld Algemene Rekenkamer**

Wettelijk kader

Artikel 7.41 van de Comptabiliteitswet

1. Bij de Algemene Rekenkamer berustende informatie is openbaar, tenzij:

1° een van de uitzonderingen van de artikelen 5.1 of 5.2 van de Wet open overheid aan de orde is, of

2° de Algemene Rekenkamer de informatie in het kader van haar wettelijke taakuitoefening heeft verzameld.

2. Voor zover een aan de Algemene Rekenkamer gericht verzoek op grond van de Wet open overheid betrekking heeft op van een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2 van die wet aan de Algemene Rekenkamer afkomstige informatie ten behoeve van een onderzoek, zendt de Algemene Rekenkamer het verzoek ter behandeling door aan het orgaan, de persoon of het college.